

OLIIY TA'LIM MUASSASALARI TALABALARINING KREATIVLIGINI RIVOJLANTIRISH SHART-SHAROITLARI

Umarova Mehriniso Ibragim qizi

Termiz Davlat Pedagogika Instituti
Maktabgacha ta'lim nazariyasi o'qituvchi

Sattorova Aziza Patullayevna

Maktabgacha ta'lim yo'nalishi
2-bosqich talabasi

ANNOTATSIYA

Bo'lajak pedagogik ta'lim bakalavriatlarining kreativligini rivojlantirish jarayoni yetarli bilim, nazariy va amaliy ahamiyatga ega bo'lmaganligi sababli ilmiy asoslash va uslubiy ta'minlashni talab qiladi. Shuning uchun ham shu maqolamizni shu mavzuda bayon etishga harakat qildik. Bo'lajak talabalarning kreativligini qanday rivojlantirish kerakligini bilib olishimiz mumkin.

Kalit so'z: bilim, ko'nikma, malaka, kreativlig, pedagogik yo'nalish, Ijodkorlik, divergent, kompetensiya.

Bugungi kunda pedagogika fani taraqqiyotining zamonaviy yo'nalishlarimavjud an'anaviy ta'lim paradigmasining obyektiv asoslari va ularning rivojini ta'minlovchi qonuniyatlarni modernizasiyalashdan iborat etib belgalandi. Ushbu o'rinda, ta'lim oluvchilarning yangi bilimlarni o'zlashtirish, ijodkorlik hamda fikrlash mezonlariga tayanuvchi paradigmani yaratish zaruriyati namoyon bo'lib, u ta'lim mazmuni, metodlari, tashkiliy shakllari, kadrlar ta'minoti kabi jihatlarni keng ko'lamda aks ettiruvchi ta'lim muammolarini alohida dolzarb masala sifatida oldingi o'ringa olib chiqishni ko'rsatmoqda. Bu esa ta'lim jarayonida "o'qituvchi va ta'lim oluvchi" munosabatlarini insonparvarlashtirish, erkinlashtirish va shaxsga yo'naltirish orqali o'quv jarayonini mustaqil tashkil etib, boshqaruvchi, har bir ta'lim oluvchi shaxsining ijodiy va intellektual rivojlanishini ta'minlovchi zamonaviy o'qituvchi shaxsiga bo'lgan talablarni vujudga keltirdi. Ushbu tadqiqotning maqsadi bo'lib, pedagogik ta'lim talabalari kreativligini rivojlantirishga yordam beradigan pedagogik shartlarni nazariya jihatdan asoslash hisoblanadi.

Pedagogik shart-sharoitlar deganda pedagogik faoliyat bilan bog'liq bo'lgan, muayyan jarayonda biror narsani belgilovchi holatlar tushuniladi. Bularga ta'lim

jarayonida ataylab yaratilgan va uning samaradorligini ta'minlaydigan narsalar kiradi, chunki uning paydo bo'lishi va borishi uchun eng qulay muhitni tashkil qiladi.

Hozirgi vaqtda jamiyat va ta'limda ro'y berayotgan o'zgarishlar ta'lim jarayonini pedagogik qo'llab-quvvatlashni o'zgartirishni va idrok etish, kognitiv faollik, moyillik, ehtiyoj va qiziqishlarning o'ziga xos xususiyatlarini hisobga olgan holda ta'limni individuallashtirish uchun shart-sharoitlarni yaratishni nazarda tutadi.

Pedagogikada shart-sharoitlar, hodisalarning sabablarini o'zlarida bo'lmay, ayni vaqtda sababning ta'sirini mustahkamlaydi yoki kuchsizlantiradi. Bunday pozisiyalardan shartlar pedagogik tizim faoliyatining samaradorligi bog'liq bo'lgan omillar, holatlar sifatida belgilanadi. Zamonaviy didaktika sharoitni ta'lim muvaffaqiyatini ta'minlovchi omillar, o'quv jarayonining tarkibiy qismlari majmui sifatida talqin yetadi. Ta'lim nazariyasida sharoitni muayyan pedagogik jarayonlar sodir bo'ladigan muhit deb qarash odat tusiga kirgan V.I.Andreyevaning fikricha, tarbiya nazariyasida qabul qilingan shart sharoitlar muayyan pedagogik jarayonlar ishtirok etuvchi muxit sifatida qabul qilinadi. Pedagogik shart-sharoitlar didaktik maqsadlarga erishish uchun mazmun elementlari, metodlari (texnologiyasi), shuningdek, o'qitishning tashkiliy shakllarini maqsadli tanlash, loyihalashtirish va qo'llash natijasidir. Taraqqiyot ichki va tashqi sharoitlar bilan belgilanadi. Ichki sharoitlar organizmning fiziologik va psixologik xususiyatlarini o'z ichiga oladi. Tashqi shart-sharoitlar - bu insonning yashash muhiti, u yashaydigan va rivojlanayotgan muhit. Tashqi muhit bilan o'zaro ta'sir qilish jarayonida insonning ichki mohiyati o'zgaradi, yangi munosabatlar shakllanadi, bu esa o'z navbatida boshqa o'zgarishlarga olib keladi. Pedagogik turkum fanlarini o'zlashtirish jarayonida talabalarning ahamiyatli fikriy sohalari dolzarblashadi. Shu asnoda ularning kasbiy-shaxsiy shakllanishi, ulardagi zaruriy kasbiy kompetensiyalarning rivojlanishi uchun sharoit yaratiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI: (REFERENCES)

14. ST Xabilova, M Nazarova "MENTAL EDUCATION OF PRESCHOOL CHILDREN" Innovative research in modern education 97-99 2023.5.17 <http://aidlix.com/index.php/ca/article/view/651>
15. Quvvatova, M. (2022). LEARNING TO DEVELOP THE CREATIVITY OF HIGHER EDUCATION STUDENTS. Zamonaviy dunyoda innovatsion tadqiqotlar: Nazariya va amaliyot, 1(28), 131-134.
16. Quvvatova, M. (2022). OLIY TA'LIM TALABALARINING KREATIVLIGINI RIVOJLANTIRISH YO'LLARI. Академические исследования в современной науке, 1(19), 236-239.

17. Quvvatova, M. (2022). WAYS OF DEVELOPING CREATIVE ABILITIES OF STUDENTS OF HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS. Models and methods in modern science, 1(18), 4-7.
18. Quvvatova, M. H., & Alisherova, S. (2022). MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARNING NUTQINI O‘STIRISHDA LUG ‘AT ISHINING AHAMIYATI. Eurasian Journal of Academic Research, 2(3), 472-474.
19. M Kuvvatova, F Kholmuminova (2023). [Development of creativity of students of higher educational institutions pedagogical justification](#) International Conference On Higher Education Teaching 1 (3), 110-11
20. QM Hikmatullayevna (2022). [TO DEVELOP THE CREATIVITY OF STUDENTS OF HIGHER EDUCATION IMPORTANCE](#) TA’LIM VA RIVOJLANISH TAHLILI ONLAYN ILMIY JURNALI 2 (12), 262-264
21. M Quvvatova, R Abdusalomova (2023). [REQUIREMENTS FOR THE DEVELOPMENT OF STUDENTS’CREATIVE ABILITIES BASED ON A COMPETENCE-BASED APPROACH](#) Наука и инновация 1 (9), 137-139
22. Quvvatova M.H. (2023). DEVELOPMENT OF CREATIVITY OF STUDENTS OF HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONSPEDAGOGICAL JUSTIFICATION "Экономика и социум" 1 (Выпуск №5(108) (май, 2023).), 278-280
23. X Nuritdinova [MULOQOT MUAMMOLARIDA KOMMUNIKATIV KOMPETENTLIKNING MAZMUN TAVSIFI](#) Zamonaviy dunyoda innovatsion tadqiqotlar: Nazariya va amaliyot 1 (28), 135-137
24. X Nuritdinova [SHAXSNING KOMMUNIKATIV KOMPETENTLIGINI SHAKLLANTIRISHNING AMALIY VAZIFALARI](#) Zamonaviy dunyoda pedagogika va psixologiya: Nazariy va amaliy izlanishlar 1 Том Номер 27 32-33
Страницы
25. X Nuritdinova [MAKTABGACHA TAYYORLOV YOSHDAGI BOLALARNI MAKTAB TA’LIMIGA TAYYORLASHNING PEDAGOGIK VA PSIXOLOGIK ASOSLARI](#) Eurasian Journal of Academic Research 2 (3), 448-451
26. U Mekhriniso “The use of creative games in the educational process in preschool education” Web of Scientist: International Scientific Research Journal <https://wos.academiascience.org>. Published: May 19, 2022
27. M Umarova “MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARNI AXLOQIY QADRIYATLAR RUHIDA TARBIYALASHNING O‘ZIGA XOSLIGI” Журнал естественных наук, 2022/8/25 <https://phys-tech.jdpu.uz/index.php/natscience/article/view/6538>
28. Hikmatullaevna, M. K. (2022). DEVELOPMENT OF STUDENTS’CREATIVITY AS A PSYCHOLOGICAL AND PEDAGOGICAL PROBLEM. Galaxy International Interdisciplinary Research Journal, 10(10), 571-574.